

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajeár.
(4 fillér.)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, SZERDA, 1907. NOVEMBER 27.

HARMADIK ÉVFOLYAM. — 271. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.— „
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 13.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabás szerint

Adó a drágakövekre.

Kassa, november 26.

Adózzunk, mert adózni kell. Igen ám: de mikor volt népszerű az adó? Soha. Mikor lesz az? Soha. De arról igenis lehet beszélni, hogy vannak, lehetnek adónemek, amelyeket fizessen meg az, aki elbirja. Ilyen a fényüzési, kényelmi, luxusadó. Utóvégre, akinek módja van, hogy huszezer koronás pöffögő kocsi, vagy ezüstveretű fogat, esetleg háromszáz példányos agárfalkát, vagy földszinti, félemeleti páholyt tartson, aki minden héten száz vendégnek zsuri adhat, aki majolikával rakatja a palotájának szobafalát stb., az ilyen csak fizesse meg a luxusadót.

Franciaországban, ahol a fényezés elég magas fokon áll, sőt néhol az esztelenségig fokozódik, egyik képviselő azzal az indítvánnyal lépett elő, hogy pompásan lehetne hatványozni az állami jövedelmeket, ha megadóztatnák a — drágaköveket. Az eszme rendkívül életrevaló és semmi okunk sincs arra, hogy mosolyogjunk rajta. Azt utóvégre, hogy a szép (vagy néha nem szép) hölgyek briliánsokkal és mindenféle szemképráztató drágakövekkel ékesítsék magukat, eltiltani nem lehet. Igaz ugyan, hogy legszebb divat az előkelő egyszerűség, de ha már a nők mindenáron akarnak viselni valami ragyogó drágakövet ékes foglalatban, hát illő, hogy ezért a hiúsáért juttassanak valamit a folyton tátongó állami kasszába is. Hisz látunk néha akkora butonokat a nők fülecskéikben lógni, olyan mesés kollyékat a nyakukban ékeskedni, olyan gyűrűket, karpereceket és egyéb klenódiúmokot ragyogni, hogy azoknak a mesés árát szerényebb jövedelmü dolgozó ember nem három heti, hanem három évi juhászutyaság után sem tudná kiizzadni.

Lehet, sőt több mint bizonyos, hogy az illető francia képviselő, Veber Adrien általában a nők (ha nők, talán a felesége előtt is) elveszti a népszerűségét. Mindegy. Annál népszerűbb lesz azok előtt, akik a fogyasztási adókat szeretnék leszállítani, akik az

adózás terén legalább egy kakaslépéssel akarnak haladni az arányos tehereloszlás ösvénye felé. Bizony, bizony: a drágakő megadóztatása nem is olyan rossz. Tessék csak itt Kassán végignézni egy villanyfényben uszó esti korzót. Micsoda ragyogás, micsoda fényszikrázás kápráztatja el a szemünket! Mennyi meg nem adózott drágakő!

Ez az adónem nálunk is jobban elkelne, mint például a — községi adóemelés.

Tűz a szappan-gyárban.

Elolvadt gyertyatömeg.

Kigyuladt az olvasztó.

Ma délben fél egy órakor a Felsőmagyarországi szappan és paraffin gyertyagyár Béla utca 7. számú telepén tűz támadt. Eddig még meg nem állapított okból az olvasztó műhelyben az ócska kanócok tüzet fogtak s csakhamar lángborították a gyár földszinti részét. A gyárhelyiségben felhalmozott nagy mennyiségű stearin és paraffin anyag, valamint faggyu és egyéb a szappan és gyertya gyártásához szükséges könnyen gyúlékony anyag következtében a teljes pusztulás veszedelme fenyegette a gyárat. Szerencsére a tüzet még idejében észrevették. Az első emeleti helyiségek ablakából fojtó, kellemetlen égési bűz áradt ki az udvarra. A házban lakó munkások azonnal a gyárba rohantak, de ott már akkorára olyan nagy füst volt, hogy nem lehetett a helyiségbe lépni. Hamarosan bevették az ablakokat s az úgy nyert részen kiáradt a füst, de egyúttal táplálta a légvonat a tüzet. A gyártelepen lakó munkások erre, a jelenlevő tulajdonosokkal hozzáálltak a mentéshez. Vödörrel és egyéb edényekkel hordták be a vizet s eloltották a tüzet. Mire a telefonon hívott tűzoltóság *Mihalik* Béla főparancsnok vezetése alatt egy órakor megérkezett, már a veszedelem el volt hártva. A tűzoltóság ezután a tüzet teljesen elfojtatta.

A tűzből származott kár még nincs megállapítva. A nagy hőség következtében azonban elolvadt az első emeleten felhalmozott gyertyakészlet, valamint elpusztult az olvasztó műhelyben levő anyag is. A kár hozzávetőlegesen meghaladja a 10.000 koronát. A gyár tulajdonosai: Friedmann Adolf, Friedmann Vilmos, Pocsátkó Jenő és özv. Pocsátkó Sándorné.

A szegények tüzelőfája.

A faelárusító szatócsok.

100 percent haszon.

Hol a városi tanács?

A tél hidege ordit odakünn. A hó fehér pihéi már belepték az utakat, a szántóföldeket, a hegyeket, az erdőket. Selyemruhás, jómódu hölgyek ilyenkor a tél unalmát jótékonysággal tűzik el, ami oly szép, lélekemelő. De hát nekünk önkéntelenül eszünkbe jut a regebeli kis leányka, aki kagylóval akarta kimeríteni a tenger vizét. Enyhít-e valjon valamit a valódi nyomoron az előkelő társaságok jótékonysága! Erre a kérdésre mi nem felelünk, hanem aki meg akar róla győződni, tegyen egy kis sétát például a kassai külvárosokban a sötét, hepe-hupás, senki által nem gondozott utcákban, a földet verő alacsony házak között, hol a szobák kis ablaka szinte kikönyököl a csatakos utcára. Es figyelje meg a zsákdarabokba burkolózott, cipő helyett szalmacsutakkal körülfüzött lábú, félig meztelen gyermekeket, asszonyokat, lányokat, öregjét vagy ifját, amint tetszik. Es látni fogja, hogy hol a nyomor, hol sir a szegénység és hol üznek lelketlen uzorát a szegénységgel, ennek a jómóduakra féltékenyen örökődő városnak a jóvoltából!

Nem az a célunk, hogy képeket rajzoljunk a kassai nyomorról. Ha feltudnók rázni társadalmunkat, első kötelességünk volna. De mert nem igen bizakodunk ez irányú sikerünkben, inkább a városi tanács figyelmébe ajánljuk — a szegények tüzelő fáját. Erről írunk!

Az inségszén.

A városi tanács tudvalevően több vagyon szemet vásárolt. Ennek az a rendelkezése, hogy beszerzési áron, a szegényebb néposztály rendelkezésére álljon. Egy pár plakáton ki is hirdette a városi tanács, hogy a szemet méterhátszánkint 4 kor. 80 fillérjével áruba bocsátja. Nagyon szép. Ám ez nem segítség. Ez a semmivel egyenlő, a szegény néposztály nyomorán nem enyhít, a szegények kiuzsorázása ellen meg nem védi.

Nem pedig: mert ilyen áron és mennyiségben a szénkereskedőkhöz is fordulhat az, akinek van 4 korona 80 fillérje;

mert az áruba bocsátásnak ez a módja, nem győzi le a szegények tüzelő anyagával üzött uzorát.

Ha komoly és céltudatos szociális érdek volna a városi tanácsban, akkor már minden nógatás nélkül elrendelte volna, hogy a városi szén:

Nagy karácsonyi occasió eladás!

E hó 26-án kezdem meg a karácsonyi eladást, a cég hírnevének megfelelő kitűnő minőségű árukkal 25-40% árengedménnyel, hogy ezáltal t. vevőimnek alkalmat nyújtsak divatos és új árut vehetni az ily alkalommal ajánlati szokott régi és se-

lejtes áru helyett, oly áron, melyen azelőtt a selejtes lett megvéve.
Ruhakelmék, selymek, velezek, battistok, delainek stb. cikkek, továbbá finom fehérnemű és ágyhuzatok, szőnyegek, függönyök és takarók kerülnek eladásra igen olcsón, jegyzett árakkal; — például

Divat-selymek 65 krtól, Kelmék 55 krtól, Battistok 18 krtól, Velezek és flanelek 22 krtól feljebb

KEMÉNY GÉZA divatruháza KASSÁN, Fő-utca 32-34.

kilónként, a legmérsékeltőbb áron méressék ki naponta a szegények számára;

hogy az eladásnak ez a módja a szegények között a legszélesebb körben publikáltassék.

Mert csak így lehet a szegények tüzelő anyagát biztosítani. Akinek egyszerre 4 korona 80 fillérje van, az a mai körülmények között nem a valódi szegény. A nyomort ott kell keresni, ahol naponta fillér számra veszik a lisztet, a zsirt, a fűszert, a kenyert és a tüzelő anyagot. Ott kell keresni, a szatócsok vásárló közönségében! Ezeket kell megmenteni, a kiuzsorázás elől.

A szatócsok.

A legtöbb kassai szatócs már a nyár folyamán gondoskodik, hogy faskamaráját megtöltse. A városi fát — ezt a tanács is jól tudja — jobbára a szatócsok vásárolják össze. A fabárcákat egy szatócs részére néha tizen-tizenötön váltják ki. Megy a szatócs, a felesége, a lánya, a cselédje, az inasa, a szomszédja, úgy hogy bizvást mondhatjuk a városi faraktár fája jórészt a szatócsok faskamrájába, boltjába vándorol. Mert télen a legjobb üzlet a fa kilónkénti eladása. A szegény munkásember, amint a dologtól fáradtan hazatér, első dolga, hogy néhány krajcárért fát vásároljon. Egy kiló fa 4—6 fillér, egy zsák fa (25 kiló) 70—90 fillér. Egy kilóra alig megy 4—5 vékonyka fadarabnál több, egy zsáknyi fa is alig elég, hogy valaki szegényes vacsoráját, vagy ebédjét megtöltsze s egyúttal a tűz mellett megmelegedjék. Fainségről panaszkodunk! Drága a fa! Ezzel a siránkozással van tele a város. Nos, mit szóljunk a szegények tüzelőfájáról? Minő árt fizetnek a fáért azok, akik kilónként veszik a napi tüzelő anyagot. Tessék csak kiszámítani, minő hasznot vág zsebre a szatócs, az ily áron eladott fa után. *Nagyon enyhén számítunk, ha azt mondjuk, hogy 100 percent haszonnal árusítja kicsiben, az ölenkint vásárolt fát.*

És ez ellen nincs a tanácsnak egy jó mentő gondolata?!

Vágott fa — kilónként.

A szegény osztályt a kiuzsorázás ellen csak úgy védheti meg a városi tanács, ha sürgősen elrendeli, hogy a városi faraktárban *kilónként vagy zsákonként is kapható legyen a fa.* Ha pedig azt gondolják, hogy ez kivihetetlen, mi ezzel a kifogással szembe állítjuk több, mint kétezer család inségét, szenvedését, nyomorát, Ezeknek a segítése, támogatása olyan nagy és nemes feladat, hogy nem térhet ki előle a városi tanács. Sőt ha megteszi, példát statuál a nyomor céltugatos enyhítésére az egész országban.

UJDONSAGOK.

— **Kassa város közgyűlése.** Kassa város törvényhatósági bizottsága pénteken délután Szalay László főispán elnöklete alatt közgyűlést tart.

— **Uj osztálytanácsos.** A király, dr. Ferdinándy Géza honvédelmi miniszteri tit-

kárt, osztálytanácsossá nevezte ki. Ferdinándy Géza élénk szerepet vitt Abauj-Torna vármegye alkotmányos ellenállásában s nagy közjogi tudással elmondott beszédei, különösen a vármegyei önkormányzatról, a megye közgyűlési jegyzőkönyveiben megörökítvék.

— **Felolvasás Napoleonról.** A Kazinczy-körben Fodor Sándor pápai prelátus szerdán, november 27-én, esti 1/6 órkor folytatja sorozatos előadását I. Napoleonról. Az előadás helye a megyeház nagyterme.

— **A Bubits-ügy.** A másfél év óta húzódo Bubits-ügyben ma döntő fordulat történt. Ma hirdette ki Ruttkay vizsgálóbíró dr. Várkonyi Oszkár védő előtt az ügyészség indítványát, mely szerint a további bünvádi eljárás László Fülöp műkereskedő ellen szüntetendő. Bubits Zsigmond annak idején megvádolta Lászlót avval, hogy az család útján állítottat ki magának a püspök egy 4500 koronás közjegyzői kötelezvényt és több száz korona értékű műkinccset elsikkasztott. Az ügyészt az indította indítványának megtevésére, hogy beigazolt-nak látta Lászlónak a helyes korrektségét, továbbá azt, hogy László tényleg adott a püspöknek pénzt.

— **Garázda cseléd.** Pálya Johanna cseléd Rappaport Samu, Kossuth Lajos-utca 25. szám alatt lakó vendéglősnél. A cseléd lány tegnap egy őrizetlen pillanatban felhajtott egy üveg likórt, amitől aztán annyira beruggott, hogy az egész házat felverte garázda viselkedésével. Elsőbbit ágyban fekvő beteg asszonyát akarta megverni, majd neki esett gazdájának. Tört, zuzott a részeg némbor, mindent ami kezébe esett. Végre is rendőrt kellett hívni, aki nagynehezen legyőzte a leányt. Ejjelre elzárták, s miután Rappaport a szolgálatból elbocsátotta a cselédet, ma eltoloncolta a rendőrség.

— **Szegény libák.** Megjött a tél és vele a nyomoruság. Ezzel pedig együtt jár rendszeren a bünesetek szaporodása is. Akik munkátlanul, kenyérkereset nélkül állanak a tél nyomora előtt és korgó gyomorral, a hidegtől megdermedt tagokkal, hajléktalanul szenvedik át a telet, lopásra vetemednek, hogy a kinzó éhséget csillapítsák és a lopott tárgyak árán meleg tűzhelyhez jussanak. Ilyenkor leginkább a libákra jár a rud, amelyek az udvarokon vígan gágognak és mignem az éj sötétjének leple alatt rájuk csap a bűnös tolvajkéz és nehogy árulójuk legyen a hangos gágogás, mindjárt végeznek is velük és megölik a szegény libákat. Az elmúlt éjszakán öt liba cserélt gazdát és pedig anélkül, hogy jogos tulajdonosuk erről tudomással birt volna és csak reggel ébredt a szomorú valóra, amikor a gonddal ápolt és jól hizlalt libáknak nyomát csak az a néhány vércsöpp mutatja, ami a szegény tolvajkéz által kivégzett libák nyakából kiszorgott. A szegény libák így kerülnek panasz alakjában a rendőrségre, amely nyomozza a tolvajokat, akik azóta bizonyára megtöltötték illatos libapecsenyével korgó gyomrukat.

— **Eltűnt szakácsné.** Stanczer Jánosné szakácsnő tegnap reggel Rákóczi-ut 11. sz. házban lakó szolgálatadójától a piacra távozott bevásárlás végett s a mai napig még nem tért vissza. Az öreg szakácsnőt, mivel attól tartanak, hogy valami baj érte, a rendőrség keresi.

— **A pálinka.** Ma hajnalban a rendőrök Gázsill Annát, a Honvéd- és a Géza-utca sarkán holtrészegen szedték fel. Az alkoholista nő, ugylátszik Honvéd-utca 6. sz. lakására tartott, de a sárban elbukott s ott maradt hajnalig. Fején több helyütt veszedelmes seb tátong, amit bukdácsolás közben ejtett magán. A sérülés kigyógyítása végett a kórházba szállították.

— **A bányamunkás szobra.** Humezky János napszámos tegnap reszegen bebotor-kált Buchner Béla műlakatos Kórház-utcai udvarára, ahonnan egy bányamunkást ábrázoló gipszszobrot ellopott. A tolvajt azonban még idejében elfogták s átadták a rendőrségnek. Mikor megkérdezték mit akart csinálni a lopott szoborral, hetykén felelt:

— Beittam volna az árát!

— **Elütött bérkocsi.** Spierer Rudolf szállító lámpás nélkül gyorsan hajtott kocsija tegnap este elütötte Huszti György 40. számú bérkocsis, kocsiját. A rendőrség a szállító ellen a kihágási eljárást megindította.

— **A zsebtolvajok természetrajzához.** A véletlen ma érdekes adattal gazdagította az utazó zsebtolvajok természetrajzát. Ma takarítást végeztek a pályaudvar illemhelyén s az egyik bizalmas fülke gödrében nem kevesebb, mint 11 üres pénztárcát találtak. A zsebtolvajok a tett elkövetése után úgy látszik oda menekülnek s a bűnjelként szolgáló pénztárcát a pénz kiürítése után eldobják. A rendőrség a jövőben ezt a körülményt figyelemre méltatja.

TÁVIRAT — TELEFON. A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 26.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, amelyen Justh Gyula elnökölt. Az ülés elején Miskolcz rend. tan. városnak törvényhatósági joggal való felruházását tárgyalták s az erre vonatkozó javaslatot a Ház el is fogadta.

Ezután Héderváry Lehel betérjesztette Vajda mentelmi ügyének tárgyalására vonatkozó jelentését és indítványozta, hogy a mentelmi ügy felett térjen a Ház napirendre. Nagy György és Maniu szólaltak fel e tárgyban.

Lapunk zártakor még folyik az ülés, amelynek végén Wekerle Sándor miniszterelnök indítványozni fogja, hogy az autonom vámtarifa-törvényjavaslat tárgyalásának félbeszakításával vegye a Ház tárgyalás alá az egyszakaszos törvényjavaslatot.

Gombos Jenő

selyem-, kelme- és fehérnemű divatüzletében,
KASSA, Fő-utca 39., a dómmal szemben

A NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR

a legmélyebbre leszállított alkalmi árakkal már megkezdődött. A karácsonyi vásár céljaira sikerült egy fehérneműgyáros gyönyörű mintagyűjteményét félárban megvennem, úgy, hogy azt legmélyebben leszállított árakon árusíthatom s így kiválóan alkalmasak karácsonyi ajándéknak.

Divatselymek minden létező genreből méterje 85 kr.-tól feljebb	120 cm. széles különféle kosztüm kelme méterje 85 kr.
120 cm. széles divat és pepitakelmék „ 38 kr	140 „ „ angol kosztüm kelme 95 kr.
120 „ „ diagonal kelme fekete és sötétkékek színben 65 kr.	Szintartó velour flanellok 17 és 24 kr.

Nagy választék ruha és bluz barsony különlegességekben. Kirakataim szíves megtekintésére különösen felhívom a t. kölgközönség szíves figyelmét.

A t. hölgy közönsége saját érdekében cselekszik, ha karácsonyi vásárlásai előtt pusztán összehasonlítás céljából megtekinténi áruimat. — Selyem-kelme és mosó maradékok rendkívül olcsó árakban kerülnek eladásra.

RÁKÓCZI SORSJEGYEKII. RÁKÓCZI FERENC KASSAI
:: LOVASSZOBRÁRA. ::**FÖNYEREMÉNY 40.000 K.
EGY SORSJEGY ÁRA
I KORONA.**

FŐELÁRUSÍTÓ: KASSAI JELZÁLOGBANK.

Kapható minden kassai pénztintézet-
:: nél és dohánytőzsdében. ::**Sürgős
figyelmeztetés.**

Az évszázadok óta ismert

Királyi Selters

(Königl. Selters)

viz össze nem tévesztendő olyan
forrásvizekkel, melyek hasonló
hangzásu elnevezés alatt kerül-
nek piacra.**Csak a Királyi Selters**

(Königl. Selters)

Iesz állami ellenőrzés mellett tisztán
természetes állapotban töltve és szét-
küldve, míg más ugynevezett seltersi vizek
többé vagy kevésbé telített (vagyis sókkal
vagy szénsavval vegyített) állapotban hozat-
nak forgalomba. Ezek tehát a Királyi Sel-
ters természetes vízzel szemben csak cse-
kély ért-kü műtermékeknek tekintendők.

Látható írásu

ADLER írógépA magas magy. kir. vallás- és közoktatási Mi-
nisterium 4965. eln. szám alatt az állami tan-
tintézeteknek ajánlva.1906. Milanói nemzetközi kiállí-
tás legmagasabb kitüntetés
Grand Prix!A látható írásu ADLER írógép
elismerve az írógépek remekét
Azon előnyök, melyek más író-
gépeken egyenként észlelhetők,
itt egyesítve vannak!

Látható írás!

Legnagyobb átütési írógép!

Tiszta acélszerkezet!

Eddig nem ért gyorsaságl

Rendkívül egyszerű ke-
zelés!Tiszta acélszerkezeténél fogva a
legtartósabb írógép!Magyaror-
szági vezér-
képviselő **John Rezső**Budapest, VI. Teréz-körut 22.
Prospektus, írásminta ingyen és bérmentve

Kiadó: Murányi József.

o o o LELKIISMERETES MUNKA. o o o

STEINER ADOLF ÉS TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, Rákóczi-körut 6. sz.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismer-
tes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

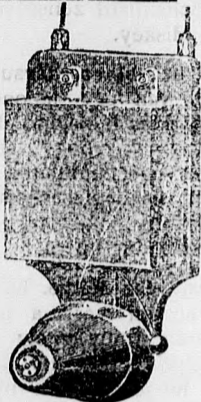
:: Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. ::

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

BALLA MIHÁLY

mechanikus és villamos szerelő

Telefenzám: 372. Kassa, fő-utca 51. sz. Telefonszám: 372.

1896. év óta villamos műszaki műhelyemet és
raktáramat sikerült oly versenyképessé tenni,
hogy bármely gyárral a házi távirda, távbe-
szélő, villámhárító és villanyvilágítási sze-
relésben a versenyt felveszem.Allandó nagy raktár villanyvilágítási csillá-
rok, távbeszélők, villamos csengők és orvosi
villanyozó gépekben. Vidéki megrendelése-
ket azonnal és leggyorsabban készítek.
Minden munkámért 2 évi jótállást vállalok.
Terveket és költségvetést díjmentesen készítek.**KASSAI NÉPBANK R.-T.**

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel. — Betéteket ka-
matoztat betétkönyvecskék ellenében és cheque-számlán

legelőnyösebb feltételek

és visszafizetési módokat mellett. Váltókat, kisorsolt értékpapírokat
leszámitol. Folyószámlahitelt engedélyez fedezet alapján. Érték-
papírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. Szelvényeket díjtala-
nul vált be. Felvilágosítások készséggel adatnak.**BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA**

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.



Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR == **KORONA SÖR** == **SOTÉT BAJOR-SÖR**

Legújabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hű-
tött sörszállító-kocsijainkban szállítat-
nak. — A különböző minőségű sörök
szállítása palackokban is történik.Bővebb felvilágosítással, nem-
különböző árjegyzékkel kívánatra
a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e sörfözde söre méretik ki.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA